Sri S. SIVAPPA.—In 10 to 12 societies, these things are happening. Will the Government be pleased to enquire into these cases since allegations have been made?

Mr. SPEAKER.—Would not the enquiry be facilitated if individual instances are given?

Sri S. SIVAPPA.—We are prepared to give details.

Number of N. E. S. Blocks in the State.

Q.—116. Sri M. N. NAGHNOOR (Sampagaon-II).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether the whole State has been covered by the N.E.S. Blocks now;

(*b*) the number of Blocks in the State at present;

(*c*) the total expenditure on the functioning of these Blocks per annum?

A.—Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Development, Panchayat Raj and Co-operation).—

(*a*) Yes.

(*b*) 268.

(*c*) The expenditure varies from year to year. Expenditure incurred during 1962-63 was Rs. 252.14 lakhs. The estimated expenditure as provided in the Budget for 1963-64 is Rs. 261.27 lakhs.

Sri M. N. NAGHNOOR.—Would it be advisable to reduce the number of blocks in the State both from the administrative point of view and the economical point of view?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—It is not advisable to reduce the number of blocks. We shall stand to lose if we reduce the number of blocks. If the Hon'ble Member means reduction in the establishment, then it is different.

Sri M. N. NAGHNOOR.—Even within the taluks would it be advisable to reduce the number of blocks and reduce the expenditure?

Mr. SPEAKER.—If the Hon'ble Member refers to the reduction in the staff, perhaps that can be considered.

Sri M. N. NAGHNOOR.—The same B.D.O. could look after the increased area.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—That question is under the consideration of Government and the Hon'ble Member may perhaps remember that the recommendation made by the Kondajji Basappa Committee is also on those lines and we are thinking whether we should have more than 2 blocks in the same Taluk in the sense that two B.D.Os. and all establishment should continue and if so, to what extent.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ, ಕಾಶೀಮಠ.—ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಡಬರ್ ಬ್ಲಾಕುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ 2 ಜೀಪು ಇದ್ದುದನ್ನು ಒಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಬ್ಲಾಕನ್ನು 2 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿ ಅವಶ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಜೀಪುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಈಗ 2 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಒಂದೆ ಬ್ಲಾಕನ್ನು ಮಾಡುವಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಸಿಗತಕ್ಕಂಥ ಹಣದ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 2 ಬ್ಲಾಕುಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ತರಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವು ಸರಕಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಈಗಾಗಲೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ''ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಬಿ. ಡಿ. ಓ. ಇಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಚೀಫ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ಇನ್-ಚಾರ್ಜ್ ಬಿ. ಡಿ. ಓ. ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ನಮುದಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಹಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲು ಹಣ ನೌಕರರ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗೆ ಖರ್ಚಾಗಿ ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ನಮುದಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಅವರು ಪುನಃ ಪುನಃ ಸರಿಯಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾಡುವ ವಾದ ಇದು. ನಾವು ಏನು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅದು ಕೇವಲ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸಂಬಳದ ಮೇಲೆ ಕೊಡುವ ದುಡ್ಡು ಹೆಚ್ಚು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.

Sri S. SIVAPPA.—Out of the Rs. 261 lakhs allotted for the N.E.S. blocks in the budget, may I know what is the percentage of the amount spent on the staff employed in the blocks ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—I have to repeat my answer. It is not only the amount that has been earmarked for block development that is expended by the blocks. It is the amount allotted for agriculture development under various departmental programmes. When we pool all these resources and compare the expenditure that is incurred upon the establishment, I must say that it is much less than what the Hon'ble Member thinks.

Sri GANJI VEERAPPA.—Do the Government agree that there is scope to minimise the expenditure that is incurred on unnecessary and superficial staff in the N.E.S. department ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—I do not agree with the Hon'ble Member that there is unnecessary and superficial staff, in the first place. Actually, there is a demand on the part of the Taluk Boards that there is need to increase the number of gramasevaks who are actually engaged in the agricultural production programme and therefore, the contention of the Hon'ble Member is not correct.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಸರಕಾರ ಒಂದು ಬ್ಲಾಕಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇರುವ ಕಡೆ 2-3 ನೆಯ ಬ್ಲಾಕುಗಳಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಬಿ.ಡಿ.ಓ. ಗಳ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರಿಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ? ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಈಗ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಬ್ಲಾಕು ಬಿಲ್ಡಿಂಗುಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟ್ ಮಾಡಕೂಡದು ಎಂದು ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚೆನ್ನಬೈರೇಗೌಡ.—ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಸರಕಾರದವರು ಯಾವ ಯಾವ ಬ್ಲಾಕುಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ? ಏಕೆಂದರೆ ಈ 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಾಮಾನುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—All over the States or outside the State ? What kind of a question is this Member putting ? It must be more precise.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಓದಲಾರದಷ್ಟು ಲಿಟರೇಚರ್ ಅನ್ನು ಓದಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾನ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ನಾನು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರು. ಹೋದ ವರ್ಷ 1963-64ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬ್ಲಾಕಿಗೆ 90 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ 50-60 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗೆ ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದಯೇ ? ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇದ್ದೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಈ ಮಾತನ್ನು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಪುನಃ ನಾನು ಅದೇ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪುನಃ ಇದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿರುವುದೇ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಕಡಮೆ ಇದೆಯೋ ಹೆಚ್ಚಿದೆಯೋ ಅನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣಸಿಂಗ್.—ಎರಡನೇ ಬ್ಲಾಕಿನ ಹೋಬಳಿ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಶಿಫಾರಿಸಿನ ಮೇಲೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ.—ತಾವು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಜಾಸ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಹಿಂದೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಮಲ್ದಾರರಾಗಿದ್ದವರು ಒಂದು ವಾಹನದ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇರಾಖೆ, ಫಿಷರೀಸ್, ವೆಟರ್ನರಿ, ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗಲೂ ಎಕ್. ಇ. ಎಸ್. ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೇ ವಹಿಸಿದರೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲರು.....

Mr. SPEAKER.—It is not a supplementary, but a big comment and speech.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—2-3ನೇ ಬ್ಲಾಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬಲ್ಡಿಂಗುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದರೆ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಬಿ.ಡಿ.ಓ. ಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಸರಕಾರದವರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಬಿ.ಡಿ.ಓ. ಗಳು ಇರಬೇಕೆ ಬೇಡವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೊನೆಯ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—Would the Government agree with the opinion of experts in social welfare that the Jeep and the Woman Social Worker are the real impediments in the progress of N.E.S. activities ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—I cannot say anything about the experience of Hon. Member.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಬಿ.ಇ.ಎಸ್. ಬ್ಲಾಕ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಎನ್ನುವವರನ್ನು ವಿಲೇಜ್ ಲೆವೆಲ್ ವರ್ಕರ್ಸ್ ಎಂದಾಗಲಿ ಗ್ರಾಮ ಸೇವಕರು ಎಂದಾಗಲಿ ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಥವಾ ಪುನರ್‌ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಆಲೋಚನೆ ಸರಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇದೆಯೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

Grant of Old Age Pension in the State.

*Q.—198. Sri P. F. D'MELLOW (Nominated):—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether any decision has now been taken to bring the State in line with other States where old age pensions are granted ;